

Hermann Ildi: Rozi állatokkal

Winkler Nóra

Hermann Ildi: *Rozi állatokkal*
(*Lányaink* [2011–] sorozat), 2012,
giclée print, 70 × 100 cm
HUNGART © 2021

Emlékszem, teljesen odavoltam, amikor először láttam Hermann Ildi *Lányaink* sorozatának darabjait. Annyiféle elképzelés él az emberben arról, milyen lehet az anyukaság; ismerőssé váló rutinja, magas pillanatai, amikor el sem mered hinni, hogy lehetsz ennyire boldog és szerencsés, mulatságos percei és a zombiszerű darálódás a szüntelenül ismétlődő körökben. Mostanra megértettem, hogy semmit se lehet ebből elképzelni, annyival sűrűbb, nagyobb érzés ez, és bőven túllóg mindenben, ahol korábban járt az ember, legyen bármekkora is az érzéseinek földje.

Emlékszem, mennyire üdítő volt látni Ildi fotóit, hogy az anyaság ilyen. Is. Hogy lehet ilyen is. Hogy ennyire vicces és ennyire megfigyelhető, tehát hogy az anya önnönmaga maradhat közben is, világlátása, humora, karaktere, ha nem is érintetlenül, de ereje teljében élhet az új szerepben is.

Háromgyerekes húgom élménybeszámolóiból volt képem arról, hogy tulajdonképpen az óvodába-iskolába adással nemcsak memorizálandó nevű kis osztálytársak, de szüleik, szülőik, demokratikus vitákra bocsátott évvégi kirándulások elemei, intézményi levelezőlisták, illetve az ezen futó, nagyjából tolerálhatatlanul részletgazdag tartalmak is landolnak az anyukák életében. Ezeket sokat nevetgélünk, én, aki már mindezek kivonatolt, szórakoztató fordulatait kaptam, nyilván könnyebben.

Ennek az univerzumnak a teljessége köszönt vissza Ildi fotóin, a gyerekvilág váratlanságai, örületes mulatságossága, a velük kapott hétköznapi helyzetek gyakran dadaista szürrealitása. Képein ennek az egésznek a szeretete, megadó megélése, élvezete jön át; nem úgy, hogy szívecskés keretbe rakná az ember a fotókat, inkább egy mély, néha szenvtelen elfogadás. Hogy ez egy másik bolygó. Amin az az anya, akiben erős alanyi ambíciók is élnek, néha csak bolyong, aztán meg megtalálja, hogyan hozza be ide is a másikvilágos önmagát.

Ildinél kézenfekvő volt, hogy fotózni fogja, de hogy a részvétele, a figyelme,

a jelenléte mennyire valódi, azt csak most látom igazán, hogy már anyaként nézem újra a képeit. Benne van érzelmileg, áll stabilan, elszántan, mint a gumicsizmás alakok az áradó folyókban, de amikor exponál, élesen rálát – képes kijebbn lépni, hogy a nézői felé is átélhetővé tegye ezt az összetett érzelmi állapotot. Ami néhol abszurd, néhol intim, néha minden végtagnál és akupresszúrás ponton összekapcsolódó, néha külön entitásokként létező.

Mindig azt éreztem, hogy Ildi komolyan veszi a gyerekeket a képein. Tisztelem őket, őszinte ámulattal szemléli, mire, hogy reagálnak, mire, mit vesznek fel, az izzadva rohángalós közös játékokban hol érintik a bolondéria határait. Ott van velük önfeledt pillanataikban, de sosincs benne fölény. Amikor elhúzza a függőnyt, hogy benézhesünk mi is ezekbe a vendégségekbe, gyereksarkokba, kirándulásokba, fürdőszobákba, sose úgy kacsint össze a felnőttekkel, mintha a kisebbek valami nevetséges ügyben lennének éppen, hanem úgy, hogy látod, látod, mennyi ötlet sűrűsödött össze most a fejekben?

Szeretem, hogy a lányok mindig összetett érzéseket felvillantó arccal szerepelnek a képein, ritkán mosolyognak, nincs elvárás feléjük, hogy radikálisan csodálatosnak tükrözzék vissza pillanatnyi állapotaikat.

Ez a sokhajas fürdőkádás portré nagyon beégett a memóriámba, sokhajas családukból rögtön a lánygyerekek fejmosásáról készült fotókat idézte fel.

Imádtam a tincsek közül kilebegő vízálló szavannai állatseregletet, mintha ez a kicsi hajkorona Noé bárkája lenne, és teljesen belém fűrődött ez a dacos tekintet, és ahogy ezáltal egyenrangú felekké válnak a jelenetben résztvevők; hiába fekszik fürdővizében pucéran ez a gyerek, semmiféle alávetettsége nincs. Ezt megteremteni arányérzék, tisztelet, kíváncsiság, szakmaiság és humor kell; számomra Ildi teljes csodálatos arzenálja felvonul ebben a portréban.